

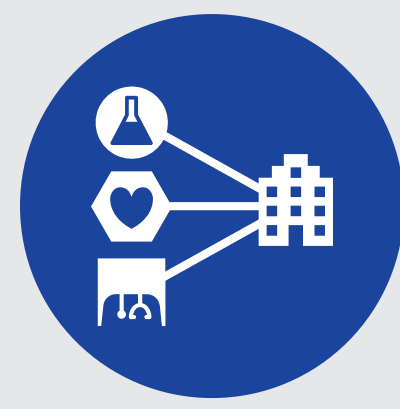

OBIECTIVUL 5

ÎMBUNĂȚIREA STĂRII DE SĂNĂTATE FIZICĂ ȘI MINTALĂ A POPULAȚIEI PRIN CONTRIBUȚIA ACTIVĂ A UNUI SISTEM DE SĂNĂTATE MODERN ȘI EFICIENT, CARE RĂSPUNDE NEVOILOR FIECĂRUI INDIVID

Asigurarea serviciilor medicale de înaltă calitate, care să contribuie la îmbunătățirea calității vieții

Reducerea poverii bolilor transmisibile și netransmisibile prin abordarea holistică și trans-sectorială a determinantilor sănătății

Sporirea rezilienței sistemului de sănătate la situații care pun în pericol sănătatea oamenilor

Reducerea cu 30% a mortalității premature cauzate de boli netransmisibile, prin prevenire și tratare până în 2030

Acoperirea universală în sănătate – protecția de riscurile financiare, accesul la servicii esențiale de sănătate, medicamente de bază și vaccinuri sigure pentru toți cetățenii

REALITATEA ACTUALĂ

Starea de sănătate a populației a înregistrat anumite îmbunătățiri pe parcursul ultimelor două decenii. Speranța de viață a crescut de la 63 de ani pentru bărbați și 70 de ani pentru femei în 1996 – la 65, respectiv 73 de ani în anul 2021. Femeile trăiesc, în medie, cu 8 ani mai mult decât bărbații, iar această diferență este explicată în mare parte de stilul de viață mai sănătos în cazul femeilor și de ocupațiile diferite ale celor două sexe, iar drept consecință – nivelul mai înalt al mortalității premature în rândul bărbaților. Bolile netransmisibile constituie principala cauză a deceselor în rândul populației în vârstă aptă de muncă. Conform datelor din anul 2021, ponderea cea mai mare în structura mortalității generale o au bolile aparatului circulator (52,9%), tumorile (12,6%), bolile aparatului digestiv (6,3%), cirozele (4,3%), urmate de accidente, intoxicații și traume (4,2%), bolile aparatului respirator (4,3%), care au o strânsă legătură cu fumatul, consumul de alcool, alimentația nesănătoasă, sedentarismul – toate fiind mai răspândite în rândul bărbaților. Toți acești indicatori s-au amplificat față de anii precedenți, confirmând vulnerabilitatea față de bolile infecțioase, fapt confirmat pe parcursul pandemiei provocate de COVID-19. O provocare majoră de sănătate publică, inclusiv în contextul nevoilor post-pandemice, constituie creșterea tulburărilor de sănătate mintală.

În același context, rata mortalității infantile a scăzut de la 21 de cazuri/1000 nou-născuți vii în 1996 la 8,4 în anul 2019, iar numărul de nașteri la adolescente s-a redus, înregistrând rata de 27,3 nașcuți vii la 1000 de fete de vârstă cuprinse între 15 și 19 ani – un nivel de trei ori mai mare decât media europeană (Biroul Național de Statistică, 2020). De asemenea, în ultimul deceniu Moldova a înregistrat progrese importante în controlul tuberculozei (TB), al infecției HIV/SIDA și al hepatitelor virale. În intervalul 2015-2020, incidența tuberculozei și mortalitatea prin tuberculoză au fost în scădere cu peste 20% și respectiv – 39%. Prin programele naționale au fost introduse tehnici inovative pentru diagnostic precoce și tratament, dar în același timp, cazurile de TB rezistentă la medicamente prezintă o îngrijorare, proporția lor fiind semnificativ mai mare decât media regională.

Structura actuală a sistemului de servicii medicale a trecut printr-un proces de transformare ca rezultat al reformelor în domeniul asistenței medicale primare, asistenței medicale urgente și serviciilor spitalicești, având drept scop aducerea serviciilor cât mai aproape de cetățean. Cu toate acestea, implementarea practică a reformelor este dificilă din cauza insuficienței resurselor umane pe unele domenii, fondurilor financiare reduse și capacităților limitate la toate nivelurile sistemului de a răspunde la nevoile populației.

SCHIMBĂRILE NECESARE

Sănătatea este un element critic care influențează calitatea vieții oamenilor, fiind caracterizată nu doar prin absența bolii, ci și printr-o bunăstare fizică, mintală și socială. Sănătatea este o precondiție indispensabilă pentru realizarea potențialului de dezvoltare a unei persoane la toate etapele vieții. Persoanele sănătoase au șanse mai bune să fie împlinite în viața de familie și în activitățile sociale, ceea ce le va aduce un nivel mai înalt de autoapreciere și de calitate a vieții. Din acest motiv, politicile în domeniul sănătății trebuie să pună în primul rând accent pe promovarea unui mod de viață sănătos și activ, pe profilaxie și prevenire.

În acest sens, sistemul de sănătate va dezvolta o colaborare permanentă cu alte sectoare pentru a populariza un mod sănătos de viață prin intermediul informării/comunicării și educației și pentru a diminua influența factorilor de risc, precum poluarea mediului, produsele alimentare nesănătoase, condițiile precare de muncă, factorii de stres, comportamentul sexual riscant, creând cele mai bune mecanisme de reacție la influențele acestora asupra stării de sănătate a populației. O prioritate rămâne prevenirea prin intermediul vaccinării și/sau screening-ului, diagnosticarea precoce și tratamentele de calitate, precum și suportul specializat timpuriu și continuu, în special în cazul bolilor care au o incidență sporită în societate, ținând cont de specificul fiecărui grup vulnerabil. Astfel, pe termen lung va fi îmbunătățită semnificativ starea de sănătate a oamenilor, calitatea vieții și speranța de viață, ceea ce va duce la diminuarea presiunii asupra sistemului medical.

PENTRU A PROMOVA UN STIL DE VIAȚĂ SĂNĂTOS ȘI A PREVENI BOLILE PE DURATA ÎNTREGII VIEȚI, SUNT PREVĂZUTE URMĂTOARELE PRIORITĂȚI:

Fortificarea factorilor de risc pentru sănătatea populației în scopul sporirii speranței de viață și reducerii mortalității premature prin bolile netransmisibile prioritare, precum afecțiunile cardiovasculare, cancerul, diabetul, afecțiunile

Fortificarea resurselor necesare pentru prevenirea bolilor cauzate de consumul de alcool, tutun, alimentația nesănătoasă, inactivitatea fizică și comportamentele sexuale riscante prin intervenții eficiente de promovare a comportamentelor sănătoase adaptate vârstei și nevoilor grupurilor de populație cu risc.

Reorientarea serviciilor de sănătate, inclusiv asistenței medicale primare, cu accent pe prevenirea bolilor și promovarea sănătății la toate etapele vieții.

Digitalizarea serviciilor de sănătate, dezvoltarea telemedicinii și a infrastructurii corespunzătoare.

Asigurarea accesului universal la serviciile de sănătate sexuală și reproductivă, inclusiv pentru planificarea familiei, informare și educare, suport continuu și specializat.

Acoperirea universală în sănătate: protecția de riscurile financiare, accesul la servicii esențiale de sănătate de calitate, medicamente de bază, vaccinuri sigure și eficiente, la prețuri accesibile pentru toți.

Îmbunătățirea comunicării instituțiilor medicale cu pacientul prin crearea unui mecanism de feedback axat pe calitatea serviciilor prestate/ primite și integrarea acestuia ca instrument obligatoriu în evaluările profesionale periodice și de acreditare.

Integrarea și implementarea politicilor favorabile sănătății în toate domeniile care generează factori determinanți ai sănătății, cu accent pe reducerea inechităților în sănătate.

Organizarea serviciilor de reabilitare, a serviciilor paliative și de îngrijiri pe termen lung, adaptate fenomenului demografic de îmbătrânire a populației.

Integrarea politicilor de sănătate, inclusiv îmbătrânirea sănătoasă și evitarea efectelor negative asupra sănătății.

Îmbunătățirea mecanismelor de recrutare, menținere și dezvoltare a resurselor umane în sănătate și fortificarea capacității autorităților naționale, locale și instituționale implicate în gestionarea resurselor umane.

Implementarea unui program național de modernizare a instituțiilor medicale, dotarea cu echipamente moderne și restructurarea informațională cu scopul de a asigura accesul echitabil a întregii populații la servicii de calitate. Construirea și dotarea corespunzătoare a spitalelor regionale din Bălți și Cahul.